

Лекції:

1. Загальний огляд розвитку сучасних тенденцій у дизайні. Основні функції дизайну. Стратегія розробки об'єкту дизайну.
2. Методологія та засоби дизайн-проекування основних типів об'єктів дизайну (соціальні, утилітарно-функціональні та ергономічні вимоги до об'єкту дизайну).
3. Основні принципи композиційно-художнього формоутворення об'єкту дизайну. (Раціональність, тектонічність, структурність, органічність, образність, цілісність).
4. Промисловий дизайн – група А (машинобудування, транспортні засоби, військова техніка. Промисловий дизайн – група Б (побутові прилади, меблі, текстиль та одяг, медичне обладнання).
5. Графічний дизайн. Загальний огляд розвитку сучасних тенденцій у графічному дизайні. Основні функції. Графічний дизайн (книжкова графіка, каліграфія, рекламна графіка). Кіно та відео дизайн, web-дизайн.
6. Дизайн архітектурного середовища. Типологія архітектурних об'єктів. Арт-дизайн. Загальний огляд розвитку сучасних тенденцій у дизайні архітектурного середовища.
7. Дизайн архітектурного середовища (дизайн інтер'єру).
8. Дизайн архітектурного середовища (дизайн у містобудуванні).
9. Дизайн архітектурного середовища (ландшафтний дизайн).

ЛЕКЦІЯ № 6

Дизайн архітектурного середовища.

Типологія архітектурних об'єктів.

*Арт-дизайн. Загальний огляд розвитку
сучасних тенденцій у дизайні
архітектурного середовища.*

Дизайн архітектурного середовища - це нова архітектурно-дизайнерська діяльність, що пов'язана з комплексним формуванням і естетизацією об'єктів і систем оточуючої нас «другої природи» як гармонійної, художньо осмисленої єдності всіх її компонентів: від будівель і приміщень до їх інтер'єрів, благоустрою території і ландшафтів.

До напрямів дизайну архітектурного середовища можна віднести:

- *міський дизайн*, який об'єднує громадські простори міста, благоустрій сельбищних і ландшафтних територій, об'єкти, що належать до інфраструктурних і функціональних систем транспорту, міських служб, відпочинку, побутового обслуговування та ін.);

- *інтер'єрний дизайн*, що охоплює проектування внутрішніх просторів промислового, громадського і житлового середовища;

Усі об'єкти цих типологічних груп включають простір (зовнішній чи внутрішній), який має функціональне призначення і предметно-просторове наповнення. Цей простір може стати об'єктом реконструкції, удосконалення існуючої забудови або створення нових середовищних ситуацій.

Рішення у дизайні архітектурного середовища спрямовані на конкретизацію і деталізацію архітектурного задуму, його відтворення в предметному наповненні внутрішнього чи зовнішнього простору, сприяє підвищенню комфортності та естетичних якостей штучного і природного оточення людини.

Спостерігаються тенденції до глобальної інтеграції виробництва, фінансів і технологій, до зміцнення зв'язків між різноманітними культурами і традиціями. Розвиток засобів комунікації сприяє миттєвому розповсюдженню технічних і художніх відкриттів. Стандартизована комерційна продукція призупиняє еволюцію регіональних форм творення штучного середовища. Втрачається самобутність і неповторність окремих культур. Натомість затверджується усереднений рівень «масової культури».

У межах сучасної професійної культури співіснують дві протилежні тенденції: тотальний і локальний дизайн; інтернаціональна і регіональна архітектура; директивне й адвокативне проектування.

Прихильники напряду глобалізації архітектурного середовища наслідують і розвивають ідеї подвижників архітектури модернізму, або так званого «Сучасного руху». Серед базових положень епохи майстрів - універсальність підходу до місця будівництва, вільний план, каркас, стіни-екрани, машинне виготовлення архітектурних форм, їх масове розповсюдження, залучення європейських і американських архітекторів до проектування і викладання у різних країнах.

Значний вплив на розвиток концепції тотального дизайну, архітектури і містобудування мали роботи грецького архітектора К. Доксіадіса, щодо поступового утворення єдиного світового глобального міста - Еку-менополіса

Типологія громадських будинків та споруд - одне із важливих розділів архітектурної теорії практики і отриману освіту, що визначає кількісні і якісні параметрів проектування й будівництва громадських будинків та споруд відповідно до рівня розвитку потребує матеріальних та духовних потреб суспільства.

Завдання:

1. створення умов та поступове уточнення класифікації і номенклатури типів громадських будинків та споруджень за сучасних умовах.
2. Вимоги до типам громадських будинків та споруд.
3. Принципи проектування.
4. Визначення нормативів, розрахунок площ, і складу приміщень.

Розподіл будинків на типи є підвалинами дослідження та створення нормативної бази їх проектування. Поняття типологія позначає метод наукового пізнання, основу якого розчленовування систем об'єктів та його угруповання з допомогою узагальненої, ідеалізованою моделі чи типу. Використовується з метою порівняльного вивчення істотних ознак, зв'язків, функцій, відношенні, рівнів організації об'єктів як співіснують, і розділених у часі.

Архітектурна типологія будинків та споруд систематизує і розробляє основні засади формування будинків та споруд із урахуванням їхньої бажаних характеристик. Вона розкриває соціальне, ідеологічні, функціональні, конструктивно-технічні, економічні, містобудівні і архітектурно-художні вимоги. Визначає класифікацію і номенклатуру типів і деяких видів будинків, встановлює основні параметри норм проектування, складу, розмірів, характеру технологічних зв'язків приміщень та їх устаткування.

Типологія вивчає вплив кліматології, архітектурної світлотехніки і акустики, вимог санітарної гігієни та безпеки (у тому числі забезпечення евакуації) на архітектуру будівель і споруд; визначає кількісні та якісні параметри будівель і споруд, відповідають сучасному рівню розвитку, матеріальним і культурним потребам і можливостям суспільства.

Разом з тим головним завданням архітектурної типології повинно стати визначення тенденцій і перспектив вдосконалення типів виробничих, житлових і громадських будівель відповідно до перспективам розвитку виробництва, продуктивних сил і виробничих відносин, прогресивними процесами в організації громадського культурно-побутового обслуговування всіх видів.

Вимоги до типам громадських будинків та споруджень за сучасних умовах:

- 1) соціальні
- 2) містобудівні
- 3) архітектурно-художні
- 4) функціонально –планувальні
- 5) технічні, протипожежні
- 6) економічні вимоги

Арт-дизайн - протягом авангардного мистецтва, яка набула поширення в 1980-х рр, головним чином в СРСР і соціалістичних країнах Східної Європи .. У композиціях арт-дизайну з'єднувалися прийоми авангардного образотворчого мистецтва і промислового дизайну. Ці дивні твори склалися з побутових предметів, уламків механізмів, промислових деталей, фрагментів політичних плакатів, фотографій, манекенів, муляжів - в найбезглуздіших поєднаннях. Вони були покликані виявити незвичні, нетрадиційні боку звичайних утилітарних речей і тим самим розкрити абсурдність, банальність масової культури соціалістичного суспільства, примітив політичної агітації.

Головний виразний засіб - шок, виклик - нехудожньої природи, але воно парадоксально створювало своєю демонстративною анти естетизмом якусь естетичну ситуацію. У деякій мірі арт-дизайн був наступником поп-арту 1950-х рр. Але якщо в поп-арті демонстрацією повсякденних предметів викликалося відчуття безглуздох, алогічних зв'язків, то в арт-дизайні 1980-х - скоріше навпаки, елементарними засобами створювався складний ідеологічний підтекст. Тому арт-дизайн і став зухвалою формою протесту художника проти навколишнього його брехні суспільного життя.

Сьогодні, арт-дизайн поширений у багатьох сферах, пов'язаних з дизайном предметів і навколишнього середовища: від інтер'єрів нічних барів і квартир, до арт-дизайну власного тіла (боді-арт), що включає дизайн шкіри, нігтів, зачісок. Не дивно, якщо арт-дизайнери консультуватимуть при художньому конструюванні навіть кулінарних страв .

